

การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช

Comparative of Life Quality of Myanmar Workers

in Nakhon Si Thammarat Province

เดโช แหน้ำแก้ว

Daycho Khaenamkhaew

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อ. เมือง จ. นครศรีธรรมราช 80280

Department of Community Development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat 80280, Thailand

บทคัดย่อ: การศึกษารังนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุการศึกษา ทักษะฝีมือ ประสบการณ์ในการทำงานในประเทศไทย รายได้ต่อเดือน และสถานภาพ การสมรส ทำการศึกษาเชิงปริมาณมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แรงงานพม่าจำนวน 350 คน โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานค่า t-test ค่า F-test และทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี Scheffe's Method ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าจำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จำแนกตามการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และจำแนกตามทักษะฝีมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงานในประเทศไทย รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต แรงงานพม่า

Abstract: This research aims to (1) the comparative of life quality of Myanmar migrant workers in terms of sexes, ages, education, skills, work experience in Thailand, monthly incomes and status as differently Quantitative were employed. Questionnaires were used to collect data from 350 Myanmar migrant workers. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and to test the arithmetic mean in each pair by Schaffer method. The findings revealed as follows: The comparative of life quality of Myanmar migrant workers in terms of sexes were different as statistical significance at 0.01, in terms of education were different as statistical significance at .05 and in terms of skills were different as statistical significance at 0.001, But in terms of ages, work experience in Thailand, monthly incomes and status were not different as statistical significance at 0.05

Keywords: life quality; Myanmar migrant

คำนำ

ปรากฏการณ์เกี่ยวกับตลาดแรงงานจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากประเทศหนึ่งสู่อีกประเทศหนึ่งในลักษณะการจ้างแรงงานต่างด้าวที่เคลื่อนย้ายเข้ามาตลอดตั้งแต่เดิมจนปัจจุบัน เพราะมีการสื่อสารและการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว และไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง อีกทั้งมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงเป็นสิ่งกระตุ้นให้จำนวนการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวเพิ่มมากขึ้นตามกรอบ AEC แต่การเข้ามาทำงานก็ไม่ใช่แรงงานฝีมือ จึงต้องมีการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวย่างเป็นระบบในระยะยาวร่วมกับประเทศต้นทางของแรงงานโดยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องการจัดการกับปัญหาแรงงานต่างด้าวให้ได้ผลอย่างยั่งยืนโดยมีการสำรวจความต้องการแรงงานต่างด้าวทั้งระบบและปรับโครงสร้างการจ้างงานไปสู่ภาคการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและเข้มข้นมากขึ้น (Petcharak and Sombunmak, 2016)

ประเทศไทยมีแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ คือ สัญชาติกัมพูชา ลาว และพม่า จำนวนทั้งสิ้น กว่า 3.8 ล้านคน ซึ่งเป็นแรงงานที่เข้าเมืองและทำงานอย่างถูกกฎหมายประมาณ 2 ล้านคน และในส่วนที่เหลือคือแรงงานประเภททั่วไปที่ได้รับการผ่อนผันให้เข้ามาทำงานประมาณ 1.9 ล้านคน ซึ่งรัฐบาลได้มีมาตรการผ่อนปรนให้แรงงานต่างด้าวได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยและทำงานได้จนถึง 31 ธันวาคม 2560 โดยแรงงานต่างด้าวต้องพิสูจน์สัญชาติ ให้แล้วเสร็จในช่วงเวลาดังกล่าว (ตามคำสั่ง หัวหน้า คสช. ที่ 33/2560 เรื่อง มาตรการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว) (Ministry of Labour, 2018)

สำหรับการเคลื่อนย้ายเข้ามาของแรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะแรงงานพม่าที่เข้ามาทำงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีทั้งแรงงานฝีมือเป็นแรงงานที่ใช้ทักษะฝีมือในการทำงานและแก้ไขปัญหาในการทำงานได้ มีแรงงานกึ่งฝีมือเป็นแรงงานที่ต้องทำงานอยู่ในสายการผลิตใช้ทักษะฝีมือในระดับพื้นฐาน และมีแรงงานไร้ฝีมือเป็นแรงงานระดับล่าง ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความชำนาญแต่ทำงานตามคำสั่งของนายจ้าง หรือผู้ประกอบการเท่านั้น (Provincial Employment Office of Nakhon Si Thammarat, 2018) ทำให้เกิดการส่งเสริมให้แรงงานพม่าของภาคธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ ที่เข้ามาทำงาน เนื่องจากปัจจัยด้านค่าจ้างหรือค่าแรง ได้แก่ ค่าแรงสูงกว่าประเทศไทยต้นทาง มีความมั่นคงในรายได้ มีสวัสดิการที่ดี นายจ้างมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกจ้าง ที่พักอาศัยมีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตและการทำงานสูง ทำให้เกิดการซักชวนกันมาทำงาน ประกอบกับประเทศไทยมีสภาพปัญหาทางการเมือง ความยากจน ค่าจ้างต่ำ ภาวะคนล้นงาน แย่งงานกันทำสูงและสภาพการทำงานเสี่ยง ทำให้นายจ้างคนไทยมีความต้องการแรงงานระดับล่าง หรือแรงงานระดับไร้ฝีมือเป็นจำนวนมากเพื่อทดแทนแรงงานไทยที่ขาดหายไป (Kensupno, 2017; Samakoses, 2019) ซึ่งจากการสำรวจในปี พ.ศ.2561 มีแรงงานพม่าจำนวน 10,959 คน (Provincial Employment Office of Nakhon Si Thammarat, 2018)

จากการสำรวจความต้องการแรงงานพม่าในทุกประเภททุกระดับ ตั้งแต่ระดับมั่นสมอง คุณที่ชำนาญในวิชาชีพเฉพาะ ไปจนถึงแรงงานไร้ฝีมือประเภทต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดมาตรการด้านแรงงานพม่า ในจังหวัดนครศรีธรรมราชได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากจังหวัดนครศรีธรรมราชเมื่อเข้าสู่อาเซียนจะกลายเป็นพื้นที่ที่มีการเข้าออกอย่างอาศัยจากผู้คนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์อย่างมาก มีการไหลผ่านเข้ามาของผู้คนจำนวนมาก รวมถึงแรงงานพม่าที่เข้ามารับจ้างทำงานและอยู่อาศัยร่วมกัน หรือมีวิถีชีวิตที่มีการปรับตัวเองให้อยู่รอดในสังคมใหม่ได้ในยามที่พลัดถิ่น (Petcharak and Sombunmak, 2016; Thangpitakkri and Srikraiphak, 2019) ซึ่งพบว่าคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องสำคัญ เพราะคุณภาพชีวิตต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการขั้นพื้นฐาน เน้นบริการพื้นฐานที่ควรได้รับ ไม่เลือกปฏิบัติและยุติธรรม ภายใต้พื้นฐานความถูกต้องของกฎหมาย และหาแนว

ทางการสร้างนโยบายหรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน พร้อมทั้งผลักดันให้แรงงานต่างด้าวเข้าถึงระบบหลักประกันทางสังคมเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Aenihon, 2018; Khanamkhaew, 2019) เพื่อเอื้อต่อการพัฒนางานของแรงงานพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่ส่วนใหญ่คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้เท่าที่ควร ดังงานวิจัยของ Songthap and Thongsamsee (2017) เรื่อง Factors affecting quality of life among transnational workers in Kantang district, Trang province ที่สรุปผลว่า ในภาพรวม แรงงานต่างด้าวมีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง และผลการศึกษาสอดคล้องกับงานงานวิจัยของ Khanamkhaew (2019) เรื่อง Myanmar migrant workers : Quality of life and creating new meaning in Nakhon Si Thammarat Province ที่สรุปผลว่า คุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าในด้านอาหาร ด้านเครื่องนุ่งห่ม ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสุขภาพ ด้านรายได้ และด้านความสัมพันธ์ในสังคม มีคุณภาพชีวิตทุกด้านโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งงานวิจัยทั้งสองขึ้นงานบ่งบอกว่าคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวหรือแรงงานพม่าอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช ภายใต้สมมติฐานการวิจัยว่า ข้อมูลทั่วไปของแรงงานพม่าแตกต่างกัน ได้แก่ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ทักษะฝีมือ ประสบการณ์ในการทำงานในประเทศไทย รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำผลการศึกษาไปเตรียมความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับแรงงานพม่าและแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

การศึกษารังนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนพฤษภาคม 2561 – กรกฎาคม 2562 พื้นที่วิจัยได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ แรงงานพม่าที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายในจังหวัดนครศรีธรรมราชแต่เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นขนาดตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ Cochran โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (Cochran, 1997) คือใช้ขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 323 คน จึงสามารถประมาณค่าร้อยละ โดยมีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 350 ตัวอย่าง ซึ่งถือได้ว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนด คือไม่น้อยกว่า 323 ตัวอย่าง และจึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มโดยแบ่งอุปจักรตามจำนวนที่ต้องการ (Boonmak, 2017)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

(1) การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าจากหนังสือ เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาวิจัย

(2) การสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่กำหนดไว้ตามวิธีการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ทักษะฝีมือแรงงาน ประสบการณ์การทำงานในประเทศไทยได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส ตอนที่ 2 เกี่ยวกับ

ระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านอาหาร ด้านเครื่องนุ่งห่ม ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสุขภาพด้านรายได้ และด้านความสัมพันธ์ในสังคมมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (numerical rating scale) มี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าของลำดับคะแนน (Table 1) และ รายละเอียดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Table 2) และตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นลักษณะ คำตามปลายเปิด

(3) เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ดำเนินการเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยได้ดำเนินการ นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลอดา แสงมนี ศิริสาธิกิจ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ ฉิมหาด, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธิรา ชัยรักษา เงินถาวร และ ดร.สุพัตรา คงขำ เพื่อพิจารณาการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม โดยในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ที่สร้างขึ้นมาและได้ดำเนินการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามเสนอ ตรวจสอบอีกครั้ง และทดลองเครื่องมือ (try-out) จำนวน 30 คน หากค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธี สัมประสิทธิ์แอลfaของ cronbach (alpha Cronbach coefficient)โดยการวิจัยได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.775

(4) นำแบบสอบถามที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และจัดพิมพ์ แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกจ่ายให้กลุ่มตัวอย่างจริงในการศึกษาวิจัยต่อไป

Table 1. Value of the order of points

Rating level	Value of points
5	highest level
4	High level
3	Medium level
2	Low level
1	Minimal level

Source: Boonmak (2017)

Table 2. interpretation of mean

Criterion of mean	translate
4.51-5.00	highest level
3.51-4.50	High level
2.51-3.50	Medium level
1.51-2.50	Low level
1.00-1.50	Minimal level

Source: Boonmak (2017)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุมัติหนังสือขอ อนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชจากนั้นนำหนังสือขออนุญาตเก็บ รวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชเสนอต่อผู้ประกอบการ/นายจ้างของแรงงานพม่าเพื่อขอ อนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกจ่ายแบบสอบถามไปยัง กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 350 คน และรับแบบสอบถามกลับคืนมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

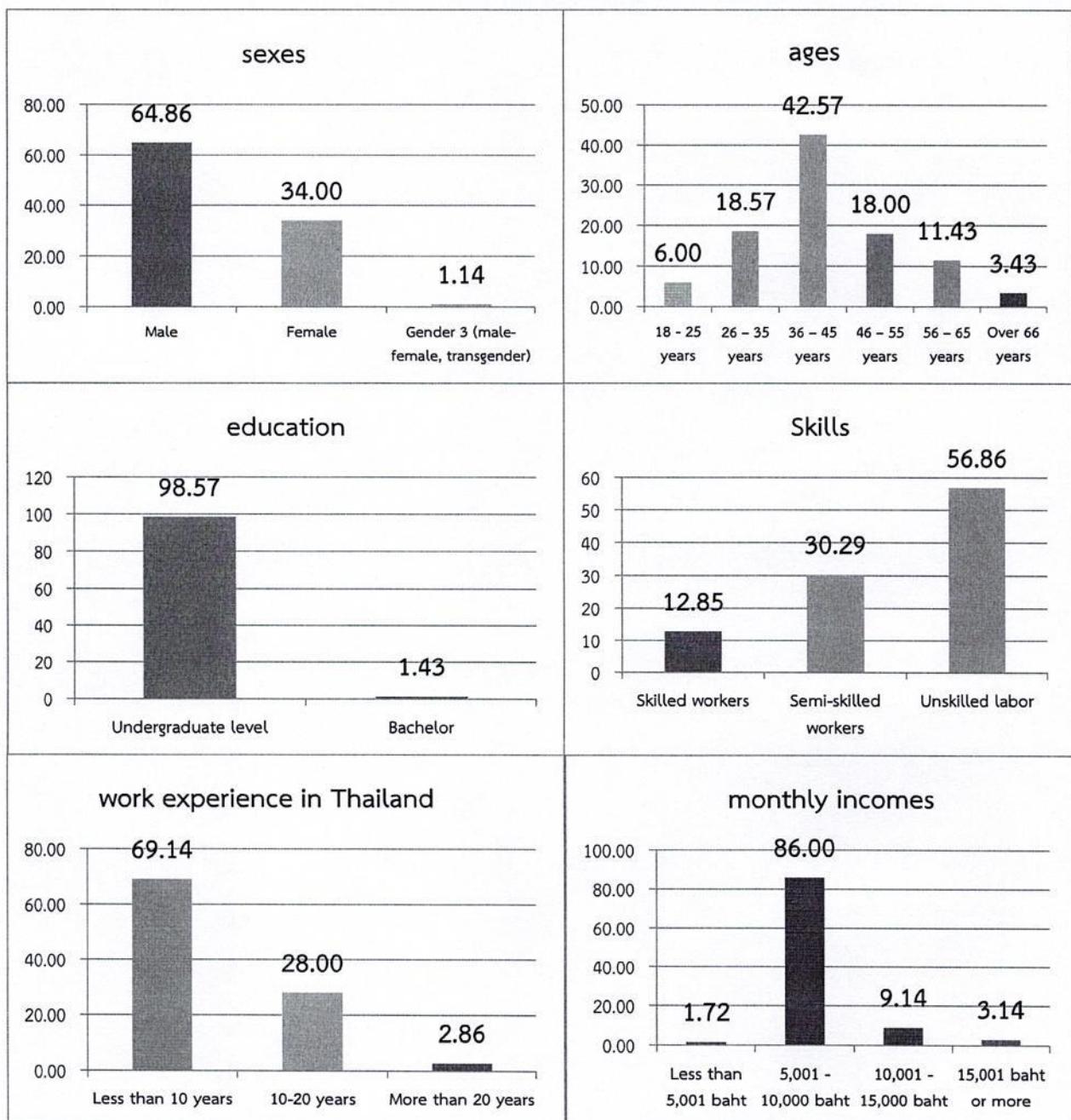
การศึกษารั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าใน จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล คือ (1) ข้อมูลที่นำไปของแรงงานพม่าได้แก่ ความถี่ และร้อยละ นำเสนอเป็นแผนภูมิประกอบคำอธิบาย (2) การ เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่า ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ ค่า F-

test โดยใช้ตารางประกอบคำอธิบายและทดสอบค่าความแనนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี Scheffe's method (Boonmak, 2017)

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของแรงงานพม่า

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของแรงงานพม่า ผลการศึกษาพบว่า แรงงานพม่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 36-45 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ประสบการณ์ในการทำงานในประเทศไทยตั้งแต่กว่า 10 ปีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท และสถานภาพโสด (Figure 1)

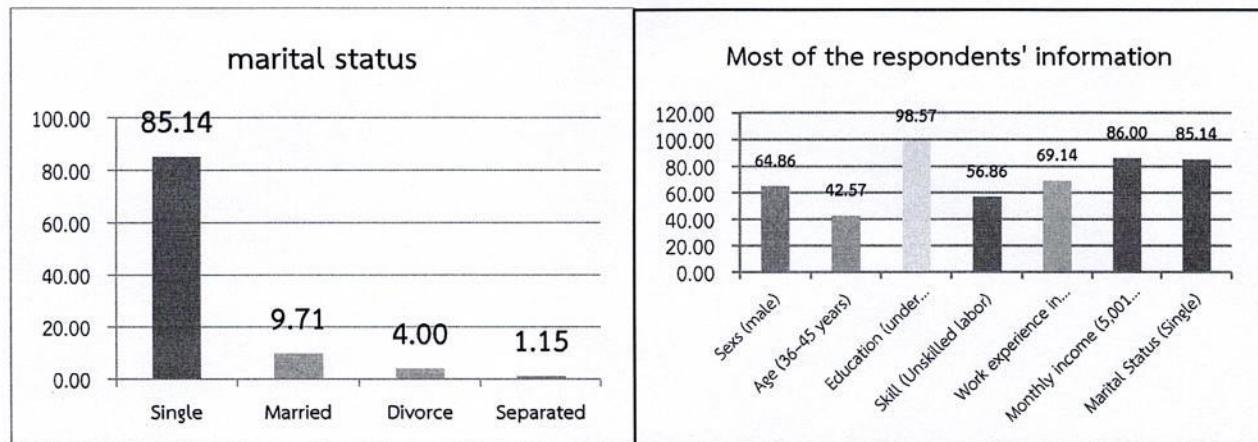

Figure 1. Most of the respondents' information

Source: Khaenamkhaaew (2019)

2.ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ทักษะฝีมือ ประสบการณ์ในการทำงานในประเทศไทย รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ ผลการศึกษาพบว่าแรงงานพม่าที่มีเพศต่างกัน มีผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Table 3) และการเปรียบเทียบรายคู่ จำแนกตามเพศที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า (1) กลุ่มเพศชายมีความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มเพศที่ 3 (ชาย-หญิงข้ามเพศ) และ (2) กลุ่มเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มเพศชายส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง (Table 4)

Table 3. Comparative of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes

Information of Myanmar workers		Comparative of life quality of Myanmar workers				
		Frequency	Mean	S.D.	Interpret	Statistical significance
Sexes	Male	227	3.39	0.38	Medium level	0.004**
	Female	119	3.51	0.37	High level	
	Gender 3 (male-female, transgender)	4	3.08	0.08	Medium level	

** Differing with statistical significance at the level 0.01

Table 4. Comparison of some pair's of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes

Sexes	Mean	Gender 3 (male-female, transgender)	Male	Female
		3.08	3.39	3.51
Female	3.08	-	0.022*	0.091
Male	3.39	-	-	0.006**
Gender 3 (male-female, transgender)	3.51	-	-	-

*Differing with statistical significance at the level 0.05, ** Differing with statistical significance at the level 0.01

2.2 จำแนกตามอายุ ผลการศึกษาพบว่า แรงงานพม่าที่มีอายุต่างกัน มีผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Table 5) และการเปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามอายุที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า (1) กลุ่ม 18-25 ปี มีความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่ม 36-45 ปี และกลุ่ม 56-65 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง (Table 6)

Table 5. Comparative of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of ages

Information of Myanmar workers	Comparative of life quality of Myanmar workers					Statistical significance
	Frequency	Mean	S.D.	Interpret		
Ages	18 - 25 years	22	3.61	0.35	High level	0.241
	26 – 35 years	65	3.46	0.39	Medium level	
	36 – 45 years	149	3.39	0.38	Medium level	
	46 – 55 years	62	3.43	0.34	Medium level	
	56 – 65 years	41	3.41	0.37	Medium level	
	Over 66 years	11	3.47	0.39	Medium level	

No differing with statistical significance at the level 0.05

Table 6. Comparison of some pair's of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of ages

Ages	Mean	36-45	56-65	46-25	26-35	Over 66	18-25
		years	years	years	years	years	years
		3.39	3.41	3.43	3.46	3.47	3.61
36 – 45 years	3.39	-	0.805	0.416	0.272	0.550	0.014*
56 – 65 years	3.41	-	-	0.696	0.553	0.681	0.049*
46 – 55 years	3.43	-	-	-	0.821	0.859	0.073
26 – 35 years	3.46	-	-	-	-	0.959	0.100
Over 66 years	3.47	-	-	-	-	-	0.272
18 - 25 years	3.61	-	-	-	-	-	-

*Differing with statistical significance at the level 0.05

2.3 จำแนกตามการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า แรงงานพม่าที่มีการศึกษาต่างกัน มีผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Table 7) และการเปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามการศึกษาที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มการศึกษาปริญญาตรีมีความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (Table 8)

Table 7. Comparative of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of education

Information of Myanmar workers	Comparative of life quality of Myanmar workers.				
	frequency	mean	S.D.	Interpret	Statistical significance
Education	Undergraduate level	345	3.42	0.38	Medium level
	Bachelor	5	3.81	0.47	High level

*Differing with statistical significance at the level 0.05

Table 8. Comparison of some pair's of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of education

Education	Mean	Undergraduate	Bachelor
		level	
	3.42	-	3.81
Undergraduate level	3.42	-	0.023*
Bachelor	3.81	-	-

* Differing with statistical significance at the level 0.05

2.4 จำแนกตามทักษะฝีมือ ผลการศึกษาพบว่า แรงงานพม่าที่มีทักษะฝีมือต่างกัน มีผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Table 9) และการเปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามทักษะฝีมือที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มแรงงานฝีมือมีความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มแรงงานไรฝีมือและกลุ่มแรงงานกึ่งฝีมือส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง (Table 10)

Table 9. Comparative of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of skills

Information of Myanmar workers	Comparative of life quality of Myanmar workers				
	Frequency	Mean	S.D.	Interpret	Statistical significance
Skills	Skilled workers	45	3.62	0.37	High level
	Semi-skilled workers	106	3.45	0.36	Medium level
	Unskilled labor	198	3.38	0.37	Medium level

*** Differing with statistical significance at the level 0.001

Table 10. Comparison of some pair's of life Quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of skills

Skills	mean	Unskilled labor	Semi-skilled workers	Skilled workers
		3.38	3.45	3.62
Unskilled labor	3.38	-	0.086	0.000***
Semi-skilled workers	3.45	-	-	0.009**
Skilled workers	3.62	-	-	-

** Differing with statistical significance at the level 0.01, ***Differing with statistical significance at the level 0.001

2.5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า แรงงานพม่าที่มีประสบการณ์การทำงานในประเทศไทยต่างกัน มีผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Table 11) และการเปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในประเทศไทยที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ไม่พบรความแตกต่าง (Table 12)

Table 11. Comparative of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of work experience in Thailand

Information of Myanmar workers	Comparative of life quality of Myanmar workers				
	Frequency	Mean	S.D.	Interpret	Statistical significance
Work experience in Thailand	Less than 10 years	242	3.40	0.37	Medium level
	10 – 20 years	98	3.48	0.38	Medium level
	More than 20 years	10	3.49	0.39	Medium level

No differing with statistical significance at the level 0.05

Table 12. Comparison of some pair's of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat Province in terms of work experience in Thailand

Work experience in Thailand	Mean	Less than 10	10 – 20 years	More than 20
		years		years
		3.40	3.48	3.49
Less than 10 years	3.40	-	0.067	0.418
10 – 20 years	3.48	-	-	0.982
More than 20 years	3.49	-	-	-

No differing with statistical significance at the level 0.05

2.6 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ผลการศึกษาพบว่า แรงงานพม่าที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Table 13) และการเปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ไม่พบความแตกต่าง (Table 14)

Table 13. Comparative of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of monthly incomes

Information of Myanmar workers		Comparative of life quality of Myanmar workers				
		Frequency	Mean	S.D.	Interpret	Statistical significance
monthly incomes	Less than 5,001 baht	7	3.54	0.48	High level	0.258
	5,001 – 10,000 baht	301	3.44	0.38	Medium level	
	10,001 – 15,000 baht	31	3.31	0.29	Medium level	
	15,001 baht or more	11	3.38	0.42	Medium level	

No differing with statistical significance at the level 0.05

Table 14. Comparison of some pair's of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of monthly incomes

Monthly incomes.	Mean	10,001 – 15,000 baht	15,001 baht or more	5,001 – 10,000 baht	Less than 5,001 baht
		3.31	3.38	3.44	3.54
10,001 – 15,000 baht	3.31	-	0.593	0.069	0.169
15,001 baht or more	3.38	-	-	0.611	0.401
5,001 – 10,000 baht	3.44	-	-	-	0.512
Less than 5,001 baht	3.54	-	-	-	-

No differing with statistical significance at the level 0.05

2.7 จำแนกตามสถานภาพการสมรส ผลการศึกษาพบว่า แรงงานพม่าที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Table 15) และการเปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามสถานภาพการสมรสที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ไม่พบความแตกต่าง (Table 16)

Table 15. Comparative of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of marital status

Information of Myanmar workers		Comparative of life quality of Myanmar workers.				
		Frequency	Mean	S.D.	Interpret	Statistical significance
Marital status	single	298	3.43	0.38	Medium level	0.879
	Married	34	3.42	0.39	Medium level	
	divorce	14	3.40	0.36	Medium level	
	Separated	4	3.29	0.41	Medium level	

No differing with statistical significance at the level 0.05

Table 16. Comparison of some pair's of life quality of Myanmar workers in Nakhon Si Thammarat province in terms of marital status

Marital status	mean	Separated	Divorce	Married	Single
		3.29	3.40	3.42	3.43
Separated	3.29	-	0.578	0.476	0.437
Divorce	3.40	-	-	0.846	0.779
Married	3.42	-	-	-	0.934
Single	3.43	-	-	-	-

No differing with statistical significance at the level 0.05

วิจารณ์

จากการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่า สามารถสรุปได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

(1) จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เขียนมองว่าเพศหญิงหรือเพศที่ 3 (ชาย-หญิงข้ามเพศ) มักเป็นงานเบากว่า ทำให้สามารถดูแลตนเองได้ดีกว่าเพศชาย ส่วนเพศชายทำงานที่ต้องใช้พลังกำลังมากเพื่อแข่งกับเวลาทำงานลักษณะเป็นกรรมกรแบบหมุน และทำงานก่อสร้างที่เป็นงานหนักค่อนข้างลำบากเป็นปกติ อาจจะมองข้ามเรื่องคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันหรือขาดการดูแล เอาไว้เรื่องคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Jadesadalug and Limbunsung (2017) เรื่อง Alien labor management of Kiang Huat Sea Gull Trading Frozen Food Public Co., Ltd., Ranong province ที่สรุปว่า ด้านเพศมีผลการศึกษาที่พบว่าแรงงานต่างด้าวผู้หญิงเป็นงานที่ไม่หนักและสามารถทำได้เกือบทุกคน แต่ แรงงานต่างด้าวที่เป็นผู้ชายต้องทำงานใช้แรงงาน เช่น การแบกหาม ยกกลาง และสินค้าจำนวนมาก ส่วนจำแนกตามการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เขียนมองว่า

การศึกษาของแรงงานพม่าในสังคมต่อระบบคิดและวิธีการทำงานที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิต เพราะหากคิดเป็น และการจัดการเป็นระบบอันเนื่องมาจากการนำความรู้ที่ได้รับมาปรับประยุกต์ใช้ให้เข้ากับส่วนงานที่ตนเองรับผิดชอบจนทำงานคล่องตัวเรียบร้อยและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ซึ่งสะท้อนออกมากลางเป็นที่สูงใจของนายจ้างหรือผู้ประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Limkanjanawat (2015) เรื่อง The Employment of Migrant Workers in Suratthani province ได้สรุปว่า สาเหตุในการตัดสินใจเลือกใช้จ้างแรงงานต่างด้าว เพราะนายจ้างเห็นว่าแรงงานต่างด้าวแม้มีการศึกษาหรือความรู้ไม่มาก แต่ก็มีความอดทนและขยันทำงาน และจำแนกตามทักษะฝีมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เขียนมองว่า การทำงานของแรงงานพม่ามาอย่างยาวนาน มักจะมีความคุ้นเคยกับความเป็นอยู่และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในแบบของตนเองได้ เพราะยิ่งมีทักษะการทำงานมากก็จะมีโอกาสได้ค่าจ้างมากขึ้นและเป็นงานที่ไม่ต้องใช้พลังงานมาก แรงงานพม่าจึงพยายามฝึกฝนให้ตนเองเป็นแรงงานฝีมือมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Seeharaj (2017) เรื่อง The study of migrant worker's life in Sieng-Kong Bangna, Samutprakarn province ที่สรุปว่า แม้จะเป็นแรงงานใหม่ที่เข้ามาในพื้นที่หรือไม่มีทักษะในการทำงานมาก่อนก็มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ค่อยดีนัก แต่ก็พยายามพัฒนาทักษะการทำงานได้ดีขึ้นก็มีโอกาสที่จะได้รับค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นด้วยความพิเศษทางทักษะฝีมือ เพราะบางครั้งเป็นชีวิตที่ถูกกีดกันและจำกัดไม่ให้ใช้สติปัญญาได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่สามารถขับจากการเป็นแรงงานราคากลางเป็นแรงงานฝีมือได้ ซึ่งอนาคตของแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือราคากลางคือการทำงานต่อไปเรื่อย ๆ ไร่ซึ่งคุณภาพชีวิต

(2) จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงานในประเทศไทย รายได้ต่อเดือนและสถานภาพสมรส ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ผู้เขียนมองว่าไม่ว่าช่วงอายุช่วงไหน ประสบการณ์การทำงานในประเทศไทยนานแค่ไหน รายได้ต่อเดือนมากน้อยเพียงใด หรือมาทำงานในสถานภาพโสดหรือมีครอบครัวหรือไม่ก็ตามแต่หากไม่มีการพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ก็ไร่ซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีได้เหมือนกัน ทั้งนี้อาจจะไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Pimonratnakan and Sungrusgsa (2017) ที่สรุปได้ว่า การเข้ามาอาศัยและทำงานในประเทศไทยนั้น มีความลำบากขาดความสะดวกสบาย รายได้น้อยไม่เพียงพอ กับค่าใช้จ่ายต้องประหยัดค่าใช้จ่ายเพื่อให้ครอบครัวอยู่ได้อย่างพอเพียงและมีการกล่าวว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเป็นอยู่ที่ดี เป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์มีงานง่ายมีงานให้ทำตลอดเวลา แม้ความขยันในการทำงานซึ่งดีกว่าประเทศต้อนทาง (ประเทศไทย) สำหรับอายุ ประสบการณ์การทำงานในไทย รายได้และสถานภาพ เพราะแรงงานพม่าคิดว่า “ต้องอยู่ให้ได้ ต้องอยู่ให้ร่วม และไม่เรียกร้องความ便宜” ทำให้คุณภาพชีวิตเป็นแค่องค์ประกอบส่วนหนึ่งที่ไม่ส่งผลกระทบกับตนของมากนัก

สรุป

จากการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานพม่า จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01, จำแนกตามการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และจำแนกตามทักษะฝีมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงานในประเทศไทย รายได้ต่อเดือน และสถานภาพสมรส ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารอ้างอิง

- Aenihon, P. 2018. Foreign workers: Implementation and administration in Thailand. Journal of Arts Management 2(2): 117-132. (in Thai)

- Boonmak, S. 2017. Research Methodology in Social Sciences. Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University, Songkhla. (in Thai).
- Cochran, W.G. 1997. Sampling Techniques. John Wiley & sons, New York.
- Jadesadalug, V. and S. Limbunsung. 2017. Alien labor management of Kiang Huat Sea Gull Trading Frozen Food Public Co., Ltd., Ranong province. Veridian E-Journal, Silpakorn University 10(3): 2027-2040. (in Thai)
- Kensupno, S. 2017. A study of employment conditions incentive factors and processes of employment of migrant workers of industrial manufacturing and service businesses in Udon Thani and Nong Khai provinces. Journal of Humanities and Social Sciences 8 (Special): 36-58. (in Thai)
- Khanamkhaew, D. 2019. Myanmar migrant workers : Quality of life and creating new meaning in Nakhon Si Thammarat Province. Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat. (in Thai)
- Limkanjanawat, A. 2015. The Employment of Migrant Workers in Suratthani province. Journal of Management Science 2(1): 93-113. (in Thai)
- Ministry of Labour. 2018. Guidelines for Alien Labor Management 2018. Ministry of Labour, Bangkok. (in Thai).
- Petcharak, S. and C. Sombunmak. 2016. Labor of Thailand market will in the future. Western University Research Journal of Humanities and Social Science 2(3): 99-113. (in Thai)
- Pimonratnakan, S. and N. Sungrugsa. 2017. Model of the way of life Myanmar migrant workers in Klong Sam Wa area of Bangkok. Veridian E-Journal, Silpakorn University 10(3): 2420-2439. (in Thai)
- Provincial Employment Office of Nakhon Si Thammarat. 2018. Executive summary of labor situation in Nakhon Si Thammarat province. Office of Nakhon Si Thammarat Province, Nakhon Si Thammarat. (in Thai)
- Samakoses, V. 2019. Migrant workers are valuable assets. (Online). Available: <http://www.aidsrights-thailand.com/look-news.php?lang=&news=800023> (July 28, 2019). (in Thai)
- Seeharaj, P. 2017. The study of migrant worker's life in Sieng-kong Bangna, Samutprakarn province. Veridian E-Journal, Silpakorn University 10(2): 2218-2234. (in Thai)
- Songthap, A. and W. Thongsamsee. 2017. Factors affecting quality of life among transnational workers in Kantang district, Trang province. EAU Heritage Journal, Science and Technology 11(2): 191-206. (in Thai)
- Thangpitakkri, A. and R. Srikrapihak, 2019. A study of folklore knowledge in indigenous ethnic groups that affects process of citizenship consciousness development in community: A case study of Si Sa Ket province. Journal of Community Development and Life Quality 7(2): 115-122. (in Thai)